

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah

Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 213. — ŠTEV. 213.

NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 12, 1934. — SREDA, 12. SEPTEMBRA 1934

VOLUME XLII. — LETNIK XLII.

DRŽAVNA MILICA PROTI TEKSTILNIM STAVKARJEM

KER POSREDOVALCI NISO DOSEGLI SVOJEGA CILJA, SE JE POLOŽAJ ZNATNO POOSTRIL

V bojih pred tovarnami v državi Pennsylvaniji je bilo ranjenih dosti oseb. — Aretacije v masah. Tudi iz novoangleških držav prihajajo poročila o nemirih. — Strokovna organizacija ima baje dovolj sredstev za nadaljevanje boja. — Število štrajkarjev narašča.

WASHINGTON, D. C., 11. septembra. — Ker so se po raznih tekstilnih središčih pojavili nemiri ter spopadi med stavkarji in stavkokazi, je bila v več slučajih mobilizirana državna milica. Vojakom je bilo naročeno, naj za vsako ceno vzdrže mir.

V trenutku, ki je izjavil William Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije, da so si stavkarji svesti zmage, je dospelo iz treh mest v Pennsylvaniji poročilo, da je bilo dvajset stavkokazov ranjenih in večje število stavkarjev aretiranih.

Prelivanje krvi je bilo danes na dnevnem redu.

V Saylesville, R. I., je prišlo na nekem pokopališču do pravcate bitke med stavkarji in vojaki. — Slednji so se poslužili proti stavkarjem plinskih bomb in jih pregnali. Tudi iz raznih južnih krajev prihajajo poročila o spopadih.

Predsednikov preiskovalni odbor, ki je skušal pregovoriti zastopnike strokovnih organizacij, da bi se začeli pogajati, ni imel danes nobenih uspehov.

Ob šestih zvečer, ko je potekel ultimatum stavkovnega odbora, je izjavil Francis J. Gorman: —

— Predlog za uravnavo je umaknjen. Boj se nadaljuje. Naša širokopotezna kretanja je bila brez vrednosti. Delodajalci se hočejo še vedno posluževati silja kot so ga doslej še vedno posluževali. Vsa odgovornost leži na ramenih fabrikantov. Mi smo še pred štrajkom ubrali mirovno pot. Mir nam je bil pa zanikan, vsled česar se moramo srečati s podjetniki na bojišču. Mi s prekrizanimi rokami, oni s plačanimi najeteži, milico, strojnimi puškami in plinskimi bombami. Toda zmagali bomo, kajti borimo se za pravično stvar. Naše vrste se bodo strnile. Jutri bodo dobile vse lokalne strokovne organizacije nova povelja. Podjetniki so sklenili, da se stavka nadaljuje. Mi smo sklenili, da bomo stavko izvajali.

Stavka tekstilnih delavcev stane na milijone dolarjev. William Green si mrzlično prizadeva uspešno financirati konflikt ter je dosegel že precej definitivnih uspehov. Mednarodne strokovne organizacije, ki so v zvezi s Federacijo, so dale za začetek na razpolago dovolj sredstev.

Število stavkarjev se neprestano veča.

V velikih tekstilnih središčih, obeh Carolinah stavka 158,926, v državah Nove Anglije pa okoli 107,000 mož. Obe številki sta višji kot sta bili prejšnji teden.

Francis J. Gorman, ki je načelnik stavkovnega odbora je ukrenil vse potrebno, da zaščiti stavkarje pred stradanjem in jih opremi z obleko.

V pennsylvanskih mestih Lancaster, Bridgeport in Hazleton je bilo ranjenih dvajset oseb. Proti tovarnam, hišam in avtom je bilo vprizorjenih več napadov. Aretiranih je bilo veliko število stavkarjev in stavkokazov. V Lancaster so bili posebno delavni takozvani "leteči švadroni".

Mobilizacija narodne garde je bila odredjena v raznih krajih. Celo v državi Connecticut je bilo mobiliziranih nekaj oddelkov.

Stavkovni vodja je izjavil včeraj v zveznem glavnem mestu, da igra v stavki tudi politika precejšnjo vlogo. Za slučaj je nevedel guvernerja države Maine Louisa J. Branna.

— Kakorhitro je Brann čutil, — je dejal Gorman, — da bo ponovno izvoljen za guvernerja, je takoj

Zanikrna posadka ima na vesti dosti žrtev

DEMOKRATJE SO ZMAGALI V DRŽAVI MAINE

Sedanji demokratski guverner je bil ponovno izvoljen z veliko večino. — Državna prohibicija odpravljena.

Portland, Me., 11. septembra. Guverner Louis E. Brann, ki so ga republikanci na vsak način skušali poraziti ter zadati s tem predsednikovi politiki odločen udarec, je bil ponovno izvoljen za guvernerja. Dobil je 33,000 glasov večine.

Senator Frederick Hale, ki je vse svoje napade osredotočil na sedanjo administracijo, je dobil jedva 1200 glasov večine. In to se je zgodilo v državi, v kateri so se mogli republikanci še skoro vedno postavljati z velikimi večinami.

Hale, ki služi že tri termine v zveznem senatu, je bil pred šestimi leti izvoljen z 82,000 glasov večine.

Demokratje so izvolili dva kongresnika.

Pri včerajšnjih volitvah je bila tudi odpravljena državna prohibicija, ki je bila uveljavljena v državi Maine več kot petdeset let.

Izid volitev v državi Maine je baje odločil za izid splošnih volitev, ki se vrše meseca novembra po vsej deželi.

To se je že nešteto krat izkazalo.

Ako je na tem kaj resnice, bodo odnesli demokratje pri novembrskih volitvah odločilno zmago.

FAŠISTOVSKI NEMIRI

London, Anglija, 11. septembra. — Oswald Mosley je bil sprejet s paradižniki in kamenjem, ko je hotel govoriti v Hyde Parku velikemu zborovanju svoje fašistovske stranke.

Policija na konjih je pridržala na zborovalce, katere je razgnala. Pri tem je bilo mnogo fašistov ranjenih.

V parku je bilo zbranih okoli 100,000 ljudi, toda samo 5000 Mosleyevih fašistov, ostali so bili komunisti in radovedneži. Ko je pričel Mosley govoriti, so pričeli komunisti metati vanj paradižnike in kamenje.

BALKANSKA KONFERENCA PRELOŽENA

Istanbul, Turija, 11. septembra. — Da nestanovitnost razmer na Balkanu narašča, je razvidno iz naznanila, da je balkanska konferenca, ki bi se imela pričeti 1. oktobra, za nedoločen čas preložena. Albani-

ja na povabilo ni niti odgovorila, medtem ko je Jugoslavija ni popolnoma odobrila, najbrže vsled izboljšanih odnosov z Bolgarsko, ki ima s Turčijo zelo napete odnose.

mobiliziral državno milico. Delavci si bodo to prav dobro zapomnili. Še večkrat se bodo vršile volitve in pri prihodnjih volitvah bodo delavci vedeli, komu naj oddajo svoje glasove.

BENEŠ SVARI PRED KRIZO

V Ligi je bilo rešenih že več zelo važnih zadev. Pot za vstop Rusije uglasjena.

Ženeva, Švica, 11. septembra. — V zadnjih 24 urah je bilo v Ligi narodov rešenih že več zelo važnih zadev s popolno veljavo. Najvažnejša zadeva je, da je prišlo potom zapunih razgovorov do sklepa, da bo Rusija sprejeta v Ligo narodov, in da ji bo dan stalni sedež v svetu Lige narodov in bo vsled tega na istem stališču kot tri velesile, Anglija, Francija in Italija. Do sedaj je 30 v Ligi zastopanih držav pripravljenih podpirati vstop Rusije. Portugalska in Argentina sta izjavili, da vstopu ne bosta nasprotovali in da sploh ne bosta glasovali.

Pri zadnji seji popolnega zasedanja Lige je bil z 49 glasovi proti 3 glasovom za predsednika sedanega zasedanja izvoljen švedski socialistični delegat Richard Sandler.

Predsednik Liginе odbora za varnost, čehoslovski zunanji minister Edvard Beneš, je z vso odločnostjo zagovarjal brezobzirno uporabo Liginе oblasti proti vsaki državi, ki bi ogrožala mir. Beneš je rekel, da je človeštvo preživelo krizo, kakršne ni še nikdar preživelo, krizo načel, moralne vrednosti, verskih oblik, gospodarskega življenja, politično-socialnih razmer in mednarodnih odnosov. Skoro v vseh življenjskih in kulturnih zadevah je vladala negotovost o tem, kaj bo prinesel prihodnji dan.

V zadevi razorožitve Lige ni imela nikakega uspeha; Nemčija in Japonska sta izstopili iz Lige, še vedno je vojna zaradi Gran Chaco, na Daljnem Istoku so še vedno temni oblaki in svetovna gospodarska konferenca ni uspela. Navzlic tem neuspehom pa mora Liga ostati zvesta svojim načelom in svojemu namenu ter korakati dalje ter se mora boriti proti temnim silam.

Dr. Beneš je vstop Rusije pozdravil s prevdarkom, da brez Rusije ni mogoče rešiti mnogo velikih svetovnih problemov.

Za podpredsednika sedanega zasedanja sta bila med drugimi tudi izvoljena jugoslovanski zunanji minister Bosko Jeftić in avstrijski kancler dr. Kurt Schuschnigg.

Koruzi je najslabše obrodila od leta 1881, kajti letošnja letina je to dala samo 1,484,602 bušlja.

Pšenice bo 493,285,000 bušljev, pomladne pšenice 92 milijuna 763,000 bušljev ali 32 odstotkov pod normalo. Navzlic temu pa se po vladni trditvi ni treba bati pomanjkanja pšenice, ker je še vedno dovolj zaloga.

Pridelek fižola je le neznatno padel. Toda kalifornijsko grozdje je zelo trpelo in ga bo 11 odstotkov manj kot povprečno druga leta.

Poljedelaki urad pa svoje

GEN. BALBO JE OBISKAL DALMACIJO

Na svoji jahti je prišel v Split in Šibenik. — Dalmatinci so priredili proti njemu demonstracije.

Beograd, Jugoslavija, 11. septembra. — Prebivalci raznih dalmatinskih mest so javno pokazali svoje ogorčenje proti obisku guvernerja Tripolisa, maršala Italo Balbo.

V nedeljo popoldne je guverner Balbo na svoji jahti prišel v Split, kjer so ga pozdravili tamošnji Italijani. Z balkona italijanskega konzulata je imel govor na svoje rojake. Pozneje je bil na banketu, kjer je bilo zbranih 200 Italijanov, ki so peli fašistovski himno in napivali Mussoliniju.

Na ulici pa se je zbrala velika množica hrvatskega prebivalstva, ki je demonstriralo proti Italiji in sramotilo Mussolinija in fašizem. Hoteli so celo naskočiti italijanski konzulat. Policija je na množico morala večkrat navaliti, predno jo je razgnala. Policija je le z veliko težavo napravila prostoto, da se je mogel Balbo vrniti na svojo jahto, kar je tudi precej urno storil.

Deset mladih fantov, ki so bili aretirani, je bilo obsojenih na 10 dni zapore.

Iz Solita se je Balbo odpeljal v Šibenik, kjer so ga zopet pozdravili tamošnji Italijani. Ker so Hrvatje zagrozili z demonstracijami, se je policija na to pripravila.

Proti večeru se je Balbo odpeljal iz Dalmacije ter se je pred svojim odhodom zahvalil jugoslovanskim oblastim za njihovo uljudnost.

ŽIVIL NE BO ZMANJKALO

Vladna cenitev zadovoljiva. — Pri pravilni uporabi pridelkov, narod ne bo čutil pomanjkanja.

Washington, D. C., 11. septembra. — Koliko škoda je napravila velika letošnja suša na osrednjem zapadu, je razvidno iz poročila poljedelskega departamenta, ki je bilo ravnokar objavljeno.

Koruzi je najslabše obrodila od leta 1881, kajti letošnja letina je to dala samo 1,484,602 bušlja.

Pšenice bo 493,285,000 bušljev, pomladne pšenice 92 milijuna 763,000 bušljev ali 32 odstotkov pod normalo. Navzlic temu pa se po vladni trditvi ni treba bati pomanjkanja pšenice, ker je še vedno dovolj zaloga.

Pridelek fižola je le neznatno padel. Toda kalifornijsko grozdje je zelo trpelo in ga bo 11 odstotkov manj kot povprečno druga leta. Poljedelaki urad pa svoje

GENERALNI ALARM JE BIL ODDAN CELO URO PREPOZNO

Pri včerajšnji zvezni preiskavi vzrokov katastrofe, ki je v soboto zjutraj zadela parnik "Morro Castle", so prišle na dan zelo značilne stvari. Preiskavo vodi zvezni pravdnik Martin Conboy. Količkor se je moglo doslej dognati, je v prvi vrsti moštvo krivo, da je izgubilo toliko oseb življenje.

KONEC SVETA JE BIL ODGODEN

Voliva se je v svojem prerokovanju zmotil. — V osmih letih še ne bo konca sveta.

Chicago, Ill., 11. septembra. Wilbur Glenn Voliva iz Zion, ki je napovedal konec sveta na dan 10. septembra, sam ne kaže, da bi verjel v svoje prerokovanje, kajti v svojo klet je dobil zalogo premoga za zimo. Celo njegovi privrženci niso prišli v Shiloh tempel v belih oblačilih, kot jim je Voliva naročil.

Voliva še vedno trdno veruje, da je zemlja plosčata, toda vera v konec sveta se mu je ohladila. Pravi, da more priti konec sveta mogoče že jutri, ali pa šele čez nekaj let.

Zion, Ill., 11. septembra. — Ako ste sploh slišali o prerokovanju, morete biti danes pomirjeni: svet, ki bi imel biti vsled prerokovanja Wilburja Glenn Volive končan 10. septembra, še vedno stoji. Ker je Voliva trdil, da svet ne bo "preživel" tega večera, je sklical svoje pristase v tempel Shiloh, kjer so vsi čakali na konec. Toda, ker konca ni bilo, niso bili veseli, temveč razočarani.

Voliva pa je kmalu našel izgovor, da je prav lahko mogoče, da se je zaradi nepoznane starosti naše matere zemlje zmotil v svojih računih. Nek Volivov učence je prišel v tempel in oznanil, da konca sveta ni pričakovati prej kot 10. septembra 1942, tedaj pa prav gotovo. Nato so se Volivovi verniki pomirili in zopet odšli k zemljepisnim knjigam, katere je Voliva svojim vernikom predpisal in ki trdijo, da je zemlja plosčata.

"Prerok" Voliva časnikarskim poročevalcem, ki so prišli, do bi bili priča konca sveta, ni hotel ničesar povedati o svojih čudovitih zmožnostih, toda je povedal svoje politično mnenje. Kot pravi ta "sveti mož", sta fašizem in komunizem izrodek pekla; povratek republikanske vlade pa je mogoče pozdraviti kot božji blagoslov. Voliva ne veruje v New Deal in tudi ne v Rooseveltovo vladno. In ker je prerok in je celo mogel napovedati konec sveta, je njegovo mnenje mero dajno.

Voliva pa je kmalu našel izgovor, da je prav lahko mogoče, da se je zaradi nepoznane starosti naše matere zemlje zmotil v svojih računih. Nek Volivov učence je prišel v tempel in oznanil, da konca sveta ni pričakovati prej kot 10. septembra 1942, tedaj pa prav gotovo. Nato so se Volivovi verniki pomirili in zopet odšli k zemljepisnim knjigam, katere je Voliva svojim vernikom predpisal in ki trdijo, da je zemlja plosčata.

"Prerok" Voliva časnikarskim poročevalcem, ki so prišli, do bi bili priča konca sveta, ni hotel ničesar povedati o svojih čudovitih zmožnostih, toda je povedal svoje politično mnenje. Kot pravi ta "sveti mož", sta fašizem in komunizem izrodek pekla; povratek republikanske vlade pa je mogoče pozdraviti kot božji blagoslov. Voliva ne veruje v New Deal in tudi ne v Rooseveltovo vladno. In ker je prerok in je celo mogel napovedati konec sveta, je njegovo mnenje mero dajno.

Poročilo končuje z zatrdilom, da pri pravilni uporabi poglativnih pridelkov narod ne bo čutil nikakega pomanjkanja.

Poljedelaki urad pa svoje

Preiskava je dognala sledeče:

Ko so opazili požar, nista bila o tem obveščena glavni inženir Eben S. Abbot in njegov asistent Anthony Bujia, ampak sta mirno spala v svojih kabinah. Zbudila sta se šele, ko je bil oddan generalni alarm za potnike.

Abbot in Bujia se nista polala v prostor za stroje, pač pa naravnost k rešilnemu čolnu, v katerem so bili samo mornarji ter le dva potnika.

Pred veleporoto je izjavil bivši newyorški ognjegasec John Kempf, ki je bil tudi med potniki, da posadka ni imela nobenega pojma o gašenju. Kempf je zbudil dim že tri ure prej, predno je bil oddan alarm.

Gouverner Morris Phelps je prišel, da so bili vsled silnega dima in vročine on in člani njegove družine prisiljeni skočiti v vodo, še predno so bili spuščeni rešilni čolni.

Nobenemu mornarju ni prišlo na um, da bi kakšnega potnika spravil v rešilni čoln oziroma ga opremil z rešilnim pasom.

Preiskava je v polnem teku. Zvezni pravdnik bo najbrže obtožil več članov posadke kriminalne zanikarnosti.

Parnik je bil zavarovan pri American Marine Insurance Syndicate in pri angleški Lloydovi družbi za pet milijonov petstotisoč dolarjev.

Obe družbi sta uvedli posebno preiskavo. Seznan žrtev se izza včerajšnjega dne ni izpremenil. 133 oseb je bodisi mrtvih bodisi jih pogrešajo.

VERSKA DEMONSTRACIJA V MEHIKI

Mexico City, Mehika, 10. septembra. — Okoli 50 oseb je bilo ranjenih, ko je skušala policija razbiti demonstracijo katoličanov, ki so korakali proti predsedniški palači v protest proti vladni cerkveni politiki. Pri demonstraciji je bilo udeleženih okoli 30,000 ljudi.

Policija se je posluževala solznih bomb in palic, toda ni mogla preprečiti, da procesija ne bi bila prišla do trga sredi mesta, kajti vsakokrat so demonstranti predrlí policijski kordon. Ko so prišli na trg, so pol ure molče stali, nato pa so v majhnih skupinah odšli.

Demonstracija je bila označena kot "molčeč protest" proti zadnjemu vladnemu odgovoru katoličanom, ki so zahtevali, da vlada odpre gotovo število cerkva.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

LUKAS ASTERLING. — G. G.

NJEGOV PLANET

Pisarniški uradnik Werner je bil veren človek. Ne da bi veroval v to, kar je rekel župnik v cerkvi, ne, preveč izobražen je bil zato. Ne, Werner je veroval v nekaj mnogo bolj pametnega, veroval je v astrologijo. V svojem srečanju je imel samo enega svetnika in to je bil njegov planet, njegova srečna zvezda. Rojen je bil v januarju in sedaj si je dal v mestu za 100 Din sestaviti horoskop. Učenjak mu je pisal: "Nagnjeni ste k velikim dejanjem, pametni, in ničesar se ne lotite brez zrelega premisleka. S svojo prijetno vnanostjo delate na svojo okolico ugoden utis, vsakemu človeku lahko s svojim pogledom vsilite svojo voljo. Vaš srečni dan v tem mesecu je 14. januarja; ta dan vam prinaša nenavadno srečanje."

Rrr, rrr je odzvonila budilka. Werner je odprl oči. Zakaj neki mi je danes tako nenavadno pri srečanju, si je mislil? Ah, saj res, sobota, 14. januar.

Danes bo prišel nenavaden obisk, si je mislil, in če torej s svojo prijetno vnanostjo in s svojim mogočnim pogledom stopim na pot tistemu nenavadnemu človeku, potem se prične veliki dogodek v mojem življenju.

Pobožno in previdno je stopil z desno nogo iz postelje, se skrbno obrihl in oblekel, zavzel najlepšo kravato in ves v pričakovanju sedel k mizi. Komaj je dvignil skodelico kave k ustim, je že pozvonilo.

Pisarniški uradnik je močno utripalo srce. Tako

zgodaj ga je torej obiskala velika sreča. Hvaležnega srea je odprl. Toda bil je poštni sel s časopisom in s povzetjem na 100 Din za volnene spodnje hlače.

Nekoliko slabe volje je spil svojo kavo in odšel v urad. Toda kmalu je bil zopet vesel. S smehljajem na obrazu je odšel k svoji mizi. Tudi njegovi kolegi so se smehljali. Takoj je vedel, da mora biti nekaj posebnega. Nenadoma so se vrata odprla in vstopil je njegov šef. Sedaj dobim gotovo povzemanje plače, je pomislil, in izkazati se hočem hvaležnega. Tedaj je dejal šef:

"Gospod Werner, včeraj ste izgubili v uradu ljubavno pismo, ki so ga danes izročili meni; evo, tukaj ga imate." Ne, je v tem trenutku pomislil siromak, to gotovo ni tisto veliko srečanje; kajti najraje bi se bil od sramu pogreznil v zemljo. Po tudi to je požrl.

Ze ob dvanajstih je vselega srea zopet zapustil urad in sklenil preživeti brezskrben popoldan. Sedaj naj bi ga sreča nenadoma obiskala.

Ze ob dvanajstih je vselega srea zopet zapustil urad in sklenil preživeti brezskrben popoldan. Sedaj naj bi ga sreča nenadoma obiskala.

"Zakaj pa ste tako dobre volje," ga je vprašal kolega. Werner mu je povedal, da je danes njegov srečni dan in da stoji planet izredno ugodno. "Potem pa iz vsega srea čestitam," mu je stresel tovariš roko, "in ne pozabite, da je deljeno veselje dvojno veselje." V svoji sreči ni vedel drugega kot da ga je povabil na kosilo, in ko je natak ar prinesel račun, je vedel, da to gotovo ni bil tisti veliki neznanec.

Potem je šel na izprehod in ker se ni ničesar zgodilo, je sedel v neko kavarno. Zdelo se je, da je šele sedaj napočil odločilna ura. Kajti komaj se je vsedel, je vstopil za njim v kavarno neki drug, velik in imeniten gospod ter sedel k najbližji mizi. Natak arji so ga pozdravljali z globokimi pokloni,

videti je bilo, da je slaven mož. Werner ga je pogledal in vedno bolj čutil: "Sedaj pride!" Toda prišlo ni nič. Tujec je vzel velik časopis in začel čitati.

Sreči moram iti nasproti si je mislil Werner. S pogledom ga hočem dobiti v svojo oblast. Zravnaval se je in strmel nepremično v tujca. Ta ga je ošinil z začudenim pogledom in čital naprej. Werner je strmel in strmel. Tujec je kratko in ostro zakašljaj in čital naprej. Wernerju se je zazdelo: V moji oblasti je; čisto jasno to čutim. Tujec je pogledal čez rob časopisa in se sunkoma obrnil. Toda Werner je vedel, da tujec mora priti k njemu, če se še tako brani.

In komaj je na to pomislil, se je dvignil veliki, znameniti tujec, šel proti Wernerju, ki je tiho in blaženo sedel v pričakovanju, ter mu pripeljal tako silno zausnico, da ni vedel, kako je prišel iz lokala; kajti tujec je bil slaven boksar.

Potrt je odšel domov. Sam sem si kriv, je dejal, podim se za srečo, mesto, da bi ponižno in skromno čakal nanjo. Hočem čakati čisto tiho in verno; kajti jaz verujem v svoj planet. Blíž se je že večer, ob osmih pa so bila lišna vrata po navadi že zaklenjena. Deset minut pred osmo, pet minut pred osmo — verujem v svoj planet, ne bo me pustil na cedilu, je dejal ves razburjen — tri minute — vendar! — Kaj je bilo to! Nekdo je šel počasi po stopnicah. Werner je zdrljaj pred ogledalo in si popravljal kravato za največje srečanje svojega življenja, si pomel roke in oči in — tedaj je potrkalo. "Sedaj prihaja sreča," je dejal in od blaženosti mu je bilo, da bi jokalo.

"Prosto," je rekel z mehkim, slovesnim glasom.

Visoko postava je stala med vrati in vprašala s skrivnostnim glasom:

"Imam čast govoriti z gospodom Wernerjem?"

"Da," je dahnil, "to sem jaz, stopite prosim bliže; s kom imam čast?"

"GLAS NARODA" zopet pošiljamo v domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoja sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. Naročnina za stari kraj stane \$7. V Italijo lista ne pošiljamo.

"Sodni izvrševalec sem," je dejal mož.

Četr ure pozneje je Werner seštevaj: Račun, blamaža z ljubavnim pismom, dvojni račun za kosilo, največja zausnica mojega življenja in končno še sodni izvrševalec. Besno je planil v posteljo. Na nočni omari pa je ležala velika knjiga: "Astrologija ali pot k sreči," na nji pa je blestel napis: "Zarubil sodni izvrševalec!"

"Prokleta astrologija," je dejal Werner! V spanju pa je sanjal vso noč o velikih močeh, ki so v kavarni neprestano vstajali, hodili proti njemu in mu sočutno tipali čelo.

MUHE - KIRURGOVI POMOČNIKI

Muhe imajo malo prijateljev in govoriti o simpatični strani muh se bo zdelo marsikomu skoraj provokacija. Kirurgi so pa odkrili to simpatično stran. Muhe, smatrajo za dobrodošlega pomočnika. Ze slavni francoski kirurg A. Pare je v 16. stoletju opazil, da se rane, v katerih kar mrgoli mušjih ličink, ne celijo nič slabše od čistih ran. Zdravnik Larrey, ki je spremljal Napoleona v Egipt, je šel pa še dalje in ugotovil, da se celijo z mušjimi ličinkami okužene rane celo hitreje od čistih. Ličinke namreč požirajo strupe in pomagajo tako naravi celiti rane.

Opazovanja omenjenih francoskih zdravnikov je potrdila tudi svetovna vojna. Mnogi ranjeni vojaki so čakali dolge ure na bojišču, predno so jim obvezali rane. Muhe so se pale po ranah in zapustile v njih vse polno jajčec. Ko so pa pripeljali vojake v bolnice, so našli pod zasilnimi obvezami cela gnezda črvičkov. Zdravniki so se prestrašili in rane brž očistili. Z naraščajočo izkušnostjo so pa spoznali, da ni dobro take rane čistiti. Dr. Leon Maire v Vichy je dognal, da so opravili črvički, ki se jih je prvi hip ustrašil, v treh ali štirih dneh dobro delo. Ameriki kirurg Baer je prišel od enakega prepričanja. Z mušjimi ličinkami okužene rane so se celile hitreje od čistih. Zdravnik se je končno vprašal, ali bi ne bilo priporočljivo inficirati vse rane z mušjimi jajčeci. Napravil je poskus in ga večkrat ponovil, pa se je vedno pokazalo, da vplivajo mušje ličinke blagodejno na rane.

Dr. Miegerville je videl v Maroku pastirja, ki je rešil ranjenega oslička s tem, da mu ni obvezal rane. Kmalu je na rani kar mrgolelo mušjih ličink, toda čez dober teden je bil osliček že zdrav. N torej dvoma, pravi dr. Brumpt, da je muha pod gotovimi pogoji dobrodošel kirurgov pomočnik. Črvički čistijo rane mehanično s tem, da požirajo mrtve tkani, gnilobo, infekcijske bakterije itd. Poleg tega pa izločajo nekakšno snov, ki vpliva kemično na rane, da se hitreje celijo. Niso pa vse muhe na ranah enako dobrodošle. Ene vplivajo s svojimi ličinkami bolj, druge manj blagodejno.

DVE SIROTI

Spisal A. D. ENNERY

Zaman si je klical v spomin, da je obljubil zdravniku, da bo krotil svojo jezo; čutil je, da nima moči, da bi se premagal.

In vendar je vedel, — saj mu tega niso prikrivali, — da bi lahko pomenilo najmanjši razburjenje smrt bolne grofice.

Misel na srečanje z vitezom, ko bo slednji gotovo omenil preganjanje nedolžnega dekleta, mu je bila neznosna, kajti to bi pomenilo ponižanje glavarja rodbine de Vaudrey.

Če bi bil vitez de Vaudrey tisti hip nenadoma vstopil, bi ne bil noben trezen pomislek preprečil, da bi stric trdovratno ne vztrajal na zakonu, ki ga je želel sam kralj, in da bi ne nastopil brezobzirno proti ubežnemu jetniku.

Toda k sreči se je Roger dovolj dolgo časa zadržal na poti v palačo.

Tako je imel policijski ravnatelj dovolj časa, da je pomislil, do je najprej človek in šele potem uradnik, in sicer človek dobre srea, če odštejemo trenutke, ko ga je tresla divja jeza, posledica nepremagljive ljubosumnosti na preteklost, zastrto s kopreno zagonetnosti.

Grof se je spomnil, da leži v isti palači težko bolna, izčrpana, nesrečna žena, ki ji zdravniška veda ne more pomagati in ki razen nje same in morda še njenega nečaka nihče ne ve kaj ji je.

Ta misel mu je nenadoma šinila v glavo. Oprijel se je je v trdnem prepričanju, da je na pravi poti. In njegova jeza se je umaknila strahu.

Ni si mogel pojasniti, zakaj sta se Roger in zdravnik zakasnila. Ker je pa le ni bilo, se je hotel razvedriti, da bi prikrl svojo nestrpnost.

Sedel je k pisalni mizi in začel prebirati listine. Potem je segel z roko v predalček in začel brskati po njem.

Kar je opazil pod kupom odprtih pisem sveženj policijskih aktov.

Pri pogledu na ta sveženj ga je zabolelo srce. Mraz ga je spreletel, kot da se mu je strdila kri v žilah. Pred očmi se mu je stemnilo.

Z drhtečo roko je odprl knjigo; zamišljeno je obračal liste, ne da bi jih pogledal. Kaj ga je brigalo, kaj je bilo tu napisano?

Kmalu je prilištal do tja, kjer je bil Roger iztrgal list.

Kot sled je ostal košček papirja, večji od roba, kajti v prvi vrstici se je še razločno videla beseda "Rodbina".

Spodaj je bila polovica velike črke, nedvomno D.

Grof se je naglo prijel za vroče čelo in za molkel krik mu je zamrl v krčevito stisnjenemu grlu. Bil je krik onemogle jeze in ljubosumnosti.

Tako razburjen ni bil niti tistega dne, ko se je bil Roger pojavil pred njim in mu zalučal v obraz te-le porazne besede:

— Pomnite, da ne branim pred vami samo njene tajne, temveč tudi vaše dostojanstvo, vaše spoštovanje do samega sebe, vašo lastno čast.

— Njegovo čast!

Ta beseda se mu je vračala v spomin in ga bolešno zbadala v glavi. Še vedno mu je zvenela v ušesih kot dokaz greha, zločina.

In obup, ki ga je dotlej s tolikim trudom zadrževal v sebi, je zatrl v njem vse plemenite sklepe.

Nihče več ni mogel zahtevati od teh zbeganih možganov, naj pravilno presodi in pretehta položaj. Nihče ni mogel zahtevati od tega srea, ki ga je bila do krvi ranila ljubosumnost, naj sočustvuje z nesrečo in trpljenjem drugega, pa naj bo kdorkoli.

Grof de Linieres si je hotel vse to izbrišati iz spomina, toda usoda se je temu uprla tako, da mu je položila v roke knjigo, ki je bila v nji nekoč opisana tajna življenja njegove žene.

To je bilo preveč za njegovo vročevrno naravo, dostopno gnevu in divjim strastem, kakor tudi neslučenim zamahom plemenitosti in dobroti. Policijski ravnatelj je trpel tisti hip še hujše muke, nego takrat, ko se mu je Roger tako odločno postavil po robu.

Vstopil je sluga, rekoč: — Gospod vitez de Vaudrey.

Proti pričakovanju grofa de Linieres, ki je mislil, da bo sprejel svojega nečaka v uradni dvorani, je prišel Roger v palačo skozi glavni vhod in dal se je po stari navadi prigrasiti v predsobah stričevega stanovanja.

Tako je imel grof dovolj časa, da se je malo pomiril. Nekaj časa je okleval, potem se je pa obrnil k služabniku, rekoč:

— Prosite, gospoda viteza, naj me izvoli počakati v salonu.

In ko je sluga že odhajal, je grof pripomnil:

— Vprašajte gospo grofico, ali hoče sprejeti svojega nečaka.

Sluga je odšel. Policijski ravnatelj se je oddalnil. Potem je hotel dati svojemu obrazu hladen izraz brezčutnosti, ki bi zadel viteza in mu povedal, kako težko mu je bilo vsaj za silo pomiriti se.

In tako je odšel šele čez nekaj časa počasi v salon, kjer ga je čakal Roger.

Še malo je okleval, predno se je odločil. Potem je pa naglo odprl vrata in obstal pred svojim nečakom.

Kako to, da je bil odšel grofičin zdravnik sam po viteza v predmestje Saint Honore, pa je vitez kljub temu sam vstopil v palačo grofa de Linieres?

Evo, kaj se je bilo zgodilo med mladim vitezom in starim možem med potjo k palači.

— Hoteli ste naju z grofom pobotati... je dejal Roger.

— O potrebi sprave se boste sami pripravili, čim zagledate bolno grofico...

— Saj tudi nisem okleval.

— Prav ste storili, — je dejal zdravnik, — in bog daj, da bi to srečanje doseglo svoj namen.

Vitez se je ozrl na zdravnika, kot da ga hoče vprašati, kakšen namen ima v mislih. — Prevzel sem dolžnost in prizadevam si izpolniti jo, — je nadaljeval zdravnik. — Gre za to, da se vrne čast...

— Henriki? — ga je prebil vitez.

— Da, jetnici iz Salpetriere. In pri tem imam pred očmi dvojni cilj: rešiti čast tiste, k sem o njeni nedolžnosti prepričan, in po možnosti olajšati težko usodo druge nesrečnice, ki se je žrtvovala z občeudovanja vredno širokogrudnostjo...

— O da! To je res vredno vsega občeudovanja. Videl sem to ubogo dekle, lahko sem presodil dobroto njenega srea in njeno rahločutno dušo. V trenutku, ko bi morala ladja zapustiti pristanišče, sem jo pripravil tako daleč, da mi je povedalo, kje bom lahko našel tisto, ki se je žrtvovala za njo.

— A od nje...

— Od nje sem zvedel za vaše sodelovanje pri osvoboditvi moje ljubljene Henrike... Ah, doktor, če se vam posreči storiti za Henriko, kar namerava vaše plemenito srce, vam bo neizmerno hvaležen, a njena hvaležnost bo brezmejnja, če dosežete obenem olajšanje bridke Marjanine usode.

(Dalje prihodnjik.)

Ljubiteljem leposlovja

Čenik knjig vsebuje mnogo lepih romanov slovenskih in tujih pisateljev. Preglejte čenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cena so zelo zmerne.

Knjigarna "Glas Naroda"

ZEMLJEVIDI

Na močnem papirju s platnenimi pregladi7.50

STENSKI ZEMLJEVIDI

POKRAJNI ROČNI ZEMLJEVIDI:

Dravska Banovina 30

Ljubljanske in mariborske oblasti 30

Pohorje, Korjak 30

CANADA 40

ZDRUŽENIH DRŽAV

VELIKI 40

MALI 15

NOVA EVROPA 30

ZEMLJEVIDI POSAMEZNIH DRŽAV:

Alabama, Arkansas, Arizona, Colorado, Kansas, Kentucky, Tennessee, Oklahoma, Indiana, Montana, Mississippi, Washington, Wyoming 25

Illinois, Pennsylvania, Minnesota, Michigan, Wisconsin, West Virginia, Ohio, New York, Virginia 40

Naročilom je priložiti denar, bodisi v gotovini, Money Order ali poštno znamko po 1 ali 2 centa. Če pošljete gotovino, računamo razlike plačila.

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 W. 18 Street

New York, N. Y.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, iger, pesmi itd., imamo v zalogi precej nabornih knjig, predvsem

Molitvenike

v krásni vezi, importiranih iz starega kraja.

Slovenski molitveniki:

SVETA URA

v platno vez 90

v fino usnje vez 150

v najfinejšo usnje vez 180

v najfinejšo usnje trda vez 1.50

SKRBI ZA DUŠO

v platno vez 90

v fino usnje vez 150

v najfinejšo usnje vez 180

RAJSKI GLASOVI

v platno vez 90

v usnje vez 120

v fino usnje vez 150

v najfinejšo usnje vez 180

KVIŠKU SREA

v imitirano usnje vez 90

v usnje vez 120

v fino usnje vez 150

v najfinejšo usnje vez 180

v najfinejšo usnje trda vez 1.50

v bel celluloid vez 1.20

NEBESA NAŠ DOM

v ponarejeno 1.20

v najfinejšo usnje vez 1.50

v najfinejšo usnje trda vez 1.80

Hrvatski molitveniki:

Ujehaj starost, fina vez 1.20

Slava Bogu, a mir ljudem

fina vez 1.50

KNJIGARNA "GLAS NARODA"

216 West 18th Street

New York, N. Y.

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO)

Child's Prayerbook: v barvaste platnice vezano 30

v belo kost vezano 1.10

Come Unto Me v platnice vezano 30

v belo kost vezano 35

Key of Heaven v fino vezano 35

v usnje vezano 70

v najfinejšo usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki:

(ZA ODRASLE)

Key of Heaven v celluloid vezano 1.20

v celluloid najfinejša vez 1.50

v fino usnje vezano 1.50

Catholic Pocket Manual: v fino usnje vezano 1.30

Ave Maria: v fino usnje vezano 1.40

IZGNANCI

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL: I. H.

29

— Ali tedaj rada vzame! to službo?

— Da, Božo, zelo rada. Dobro bo to za mene, ko bom skupaj z mladimi ljudmi. Že več let nisem imela druge družbe kot stare žene. Pri takem delu postane človek tako resen, jaz pa bi se enkrat zopet rada smejala in se počutila mlado.

— Verjamem ti. In poskusiti moreš, kako ti bo v Herderjevi hiši ugajalo. Če služba ni za tebe, boš že našla kak izgovor, da jo pustiš. Prav nič ti ni treba skrbeti, ker sedaj sem, hvala Bogu, v položaju, da morem za tebe kaj storiti.

— Če sama ne bom mogla skrbeti, potem bom sprejela tvojo pomoč. Vem, da mi rad pomagaš. Dokler pa si morem sama služiti kruh, ga bom tudi služila. Sicer pa sem gospodični Herderjevi tudi povedala, zakaj sem izgubila službo pri gospej Lentikoffovi.

— In kaj je rekla na to?

— Da razume, kako zelo me mora to boleti. Rekla pa mi je, da si ne smem preveč vzeti k srcu, ker je samo nesrečen slučaj, da bi bil ukraden kovček, ki je bil izročen meni v varstvo. Ukraden pa bi bil tudi, če bi gospa sama pazila naž. Kati je zelo razumna in dobra. In pri tem pogleda brata.

Božo zamišljen zre pred se.

— Da, Daniela, dobra je. Veseli me, da tudi ti to spoznaš. Daniela paloji roko na bratovo ramo.

— Božo — kadar govoriš o Kati, zveni, kot bi bila poleg tvojih sreč.

Božo vzdihne.

— Da, Daniela — je tudi poleg.

Daniela ga skrbno pogleda.

— In kaj bo iz tega?

— Ne vem — ker se ne vem natančno, kako je njeno srce proti meni. Saj se še ne pozna dovolj dolgo.

Čez Danielin obraz se razlije prijazen nasmeh.

— Kolikor morem presoditi, se tudi ona zelo zanima za tebe.

— Misliš?

— Drugače ti tega ne bi rekla.

— Iz česa to sklepaš?

— Videla sem, da je pod tvojim pogledom pogosto zarde la in da so te njene oči vedno iskale. In ko sem ji povedala, da dobro misliš o njenih stariših, so ji oči jasno zažarele. Vsa je bila srečna.

Božo gleda pred se, kot bi videl pred seboj ljubo podobo.

— Ko bi le imela prav, Daniela. Vidiš — v prvi vrsti me moj uspeh veseli zaradi nje. Tako ne bom stal pred njo s popolnoma praznimi rokami, ako jo nekega dne vprašam, ako bi hotela postati moja žena.

Daniela ga prestrašena pogleda.

— Božo! Tako daleč že misliš?

Globok vzdih se izvije iz njegovih prsi.

— Da, da — ljubim jo — brezmejno.

— Toda njen oče hoče imeti visokega moža, kakega plemenitaka.

— Da, kar je manj kot grof ali baron, pri njem ne želja. — pravi Božo trdo.

— Torej?

— Če me ljubi, kot upam in želim, potem bo samo moja. To pravi Božo z žarečimi očmi. In Daniela se mora smejeti.

— To tudi jaz mislim. Rekla mi je, da v tem oziru oče pri njej ne more ničesar odločevati. Poročila se bo samo s takim, ki ga ima rada, mora pa biti plemenit po duši, pa naj bo visokega ali nizkega stanu.

Ves zbežan stisne Danielino roko.

— Vidiš, tako je! Zato moja stvar še ni izgubljena.

— Jaz pa ti želim, da jo dobiš, ne zato, ker je hči bogatega očeta, temveč zato, ker je dobro dekle, plemenitega značaja.

Božo naenkrat obstoji sredi ulice.

— Daniela, od sedaj naprej boš vsak dan v njeni bližini — upam, da mi bo to pripomoglo, da jo bom videl še večkrat kot do sedaj. Ti pa mi boš povedala, kaj ti bo kdaj rekla o meni. Ali boš?

Daniela prikim in se mu poredno nasmeje.

— Seveda! In takoj ti moram povedati, da Kati natančno ve, kakšne oči imaš — to je znamenje, da ti je že večkrat pogledala v oči.

— Od kod veš to?

— Sama mi je povedala, da imam ravno take oči kot ti. Torej zanesi si na me, Božo. Ako opazim, da te ima rada, bom skušala vama pomagati. Mislim, da se matere ne bo treba bati, ker se mi zdi, da te ima zelo rada in rada govori o tebi.

— Vem, da bi bila mati na moji strani. Ničesar drugega noče, kot srečo svojega otroka. In oče? Ima me rad, četudi niti najmanj ne slutiti, da dvigam svoje oči proti njegovi hčeri. Slednjič pa tudi ni zverina in ljubi svojo hčer. Ako mu bo mogoče dokazati, da bi jo samo napravil nesrečno, ako bi jo silil v zakon po svoji volji, se bo spametoval. Priznavam ti pa, da sem popolnoma zadovoljen, da si dobila službo v Herderjevi hiši, ker boš vedno pri Kati. Štefan seveda ne bo popolnoma nič zadovoljen, da greš v kako službo, posebno sedaj, ko so se moje razmere izboljšale.

Daniela malo zardi.

— Tvoj prijatelj Štefan pa se bo moral v to vdati. Sicer je zelo lepo, da se proti ženskam tako viteško obnaša. Toda izprevideti mora, da sama sebe ne bi mogla opravičiti, ako bi držala roke v naročju in bi ti skrbel za mene. Konečno dvestotisoč denarja pri današnjih razmerah tudi ni posebno bogastvo. In danes velja kaj samo oni, ki je odvisen sam od sebe.

— Razumem to, Daniela, pa razumem tudi Štefana. Rad bi te obvaroval vseh neprijetnosti življenja. Ne veš, s kakim sočutjem je zasledoval tvojo usodo.

Daniela se zgane, ko stopa poleg brata.

— To dela samo iz prijateljstva do tebe.

— Deloma, tvoja osebnost zbujati pri njem veliko zanimanje. Zagledal se je celo v tvojo sliko. Večkrat sem ga našel, ko jo je držal v rokah in jo gledal.

Danielina lica zažare, toda napelje pogovor na druge stvari ter se s tem svojemu bratu bolj izda, kot je mislila.

(Dalje prihodnjik.)

ČIKAŠKA RAZSTAVA, VOŽNJA IN DRUGO

Nadaljevanje s 3. strani.

mor ne morem, ker sem že mo ker, ne da bi šel iz hiše. Izgle da pa, da bo cel dan padalo. Kje in kako, naj ubijeva tak ko slab dan s sinom? V razsta vo ni za iti. Premišljuje, kaj bi ukrenil.

No, poklical sem po telefonu starega prijatelja Matiea Cu kaleta. Rekel sem mu samo: Halo, Matija, France iz De troita je prišel na vaš čikaški semenj.

Možak se je požuril in prej ko v pol ure je bil že pri naju z avto. Po kratkem pogovoru mi veli, naj se takoj oblečem. Hitro si nataknem moje mokre cunje, nakar smo obiskali par prijateljev in znancev. Nato naju je Matija odpeljal k sebi na kosilo. Med jedjo in pogo vorom se žalostno obračamo v črno-temne oblake, ki se valijo iz smeri od Waukegana. Lilo je neprenehoma. Že sem suge stal, da bi telefonično pokli cal prijatelja Jožeta Zelenca, da bi tamkaj začel streljati z možnarji ali vsaj šel bit plat zvona. Matija mi pove, da v takem vremenu se sploh v Chi cago ne sliši po telefonu.

Da ne izgubimo čezlega dne va, se domenimo, da nas Ma tija odpelje v takozvani Loop, ali v sree Chicagoa. Njemu je Chicago znan bolj kot Vrhni ka. Pokazal nam je veliko za nimljivih stvari, med tem tudi hotel, kjer je pred nekaj leti spala romunska Marička s hčerjo za časa svojega bivanja v Chicagi. (Pač srečna hiša!). Tako smo se vozili sem in tja, ko zagledam, da se sem od Waukegana jasni.

Oho, Jože bo uslišan. Piknik enajstošolec se še lahko vrši. Namenjen je bil tudi Math v Waukegan, a prebrisana glava mi je rekel, da je to samo pay za, da bo se dež ter da ne gre, akoravno je imel nalogo pre skrbeti škatlo gumbov z napi som: "11-Solsei". Matija mi je takoj enega pripel in sem se z njim postavil po Chicagi in enajstošolec zastopal že na raz stavi. Dež je prenehal. Za me je bil čas drag in kratek ter sem prosil Matijo, naj naju po tegne do razstave. Z veseljem je ustregel moji prošnji, in ta ko smo se razšli.

Toraj Mr. in Mrs. Cukale, srečna vama hvala za prijaz nost in postrežbo.

Drugi dan je bilo na razsta vi ljudstva kot listja in trave. Težko se prerineva v par "village's", kjer se v gneči takoj s sinom zgrešiva. Tu so narejene male in večje vasee različnih evropskih ter azijskih narodov. 90 odstotkov je same kramarije. Zunaj se pla ča kvoder, da moreš skozi vhod, a znotraj ni skoro dru kega kot sami suvenirji napro daj. V restavracijah so jedila in pijače za čuda drage.

Po par urah že zopet začne deževati. Ogledal sem si nekaj zanimivejših reči, toda pobar vanih žab nisem več videl.

V nadi, da imam še drugi dan čas in v upu, da bo po dež ju sijalo sonce, se nekako ner vovno nezadovoljen odpravim proti domu k počitku.

Zbudim se ob 7. uri zjutraj. Zunaj lije kot iz škafe. No, France, govorim s seboj, tu imaš razstavo. In nisem se mo til. Zaključek mi je bil prej snji večer. Toliko toraj jaz vem o razstavi. Vem, da je veliko zanimivosti za vsakega člove ka, če ima čas in dolarje.

Želel bi, da Jože iz Wauke gana opiše razstavo bolj na tanko kot jaz, ker njemu je skoro pod nosom. Ker bo raz stava še dva meseca, mu bo go tovo nekaj lepih dni na razpo lago.

Tamkajšnji rojaki so mi pra vilni, da so bili celo poletje brez dežja, baš sedaj pa kar naprej in naprej dežuje. Nekako ta ko sem se počutil, kakor da bi bil vsega tega jaz kriv. Še bolj prizadete ga sem se pa čutil, ko sem se spomnil besed mojega prijatelja Fr. Stularja, živče ga na farmi kakih 32 milj od Detroitu. On mi je pod privat no prisego zatrdil, da je oba krat, ko sem bil to poletje pri njem na obisku, dobil vsako krat toliko dežja, kolikor ga je zemlja potrebovala in sicer precej drugi dan po mojem od hodu. Pravil mi je, da ima ko ruzo od 10 od 12 čevljev visoko, o čemer sem se pred par dnevi sam prepričal in to letos, ko je bila po celih Združenih državah in tudi v njegovi okoli ci strašna uničujoča suša.

No, pa naj bo tako, ker tudi name ž ne prestopno dežuje zadnje dve leti!

Za časa najinega bivanja v hotelu Bergar je bilo tudi več rojakov iz Clevelanda, med nji mi tudi podpredsednik S. N. P. J. Da si preženemo čas v tem slabem vremenu, smo pa začeli piti pivo in ga rešati s ta kratkim.

Med pogovorom so mi roja ki svetovali, naj si ogledam svetovno znani čikaški Field Museum. Da ne bom dneva kar tako uničil, se takoj odpravim. To je velikanska in za me ne opisna stvar. Vrtel sem se no tri kot komar v jezeru. Hodil sem sem in tja več ur, in ko sem končno sprevidel, da danes nisem razpoložen za to o gledovanje, sem jo pobrisal ven.

Ravno ta popoldan bi se imela vršiti velika slavnost če slovaškega naroda na tako zvanem Soldiers Field naspro ti muzeja poleg razstave, mi slim, da na čast pokojnemu čikaškemu županu Antonu Čermaku. Ta Stadium je veli kanska zgradba in ima 80,000 sedev. Le škoda, da nima strehe, ker v takem vremenu so imeli prireditelji veliko škodo.

Kako se je ta slavnost za ključila in če se je sploh vrši la, ne vem.

Tisto popoldne in zvečer so proslavila skupna čikaška društva S. N. P. J. 30-letnico obstanka Jednote v Pilsner parku. To je velik in krasen prostor za več tisoč ljudi, z drevjem zaraščen. V sredi je velika plesna dvorana za mla dino, na drugi strani pa nešte to miz in stolov. Stopim kar v plesno dvorano, katera ima tu di oder. Močno pevsko društvo "Prešeren" je zapelo več kras nih pesmi, za kar jim vse pri znanje.

Daljši in pomenljiv govor je imel podpredsednik S. N. P. J. Škoda, da nima mlajša gene racija za to zanimanja.

Tudi v Detroitu je slično pri takih prireditvah, a vseeno 50 odstotkov bolje. Sedel sem ka kih 15 korakov od odra in po slušal, a vpitje mladine se ni dalo ublažiti, tako da na kon cu nima staro ne mlado od pro grama užitek.

Ker se je čas najinega odhoda bližal, naju je potegnil od doma Mr. Bergar. Mož, kot sem videl, je zelo popularen, gibl čen, čvrst, zgovoren in pravi tip businessmana. On ima lepe in čiste sobe na razpolago ter tudi dobro domačo kuhinjo.

Čas beži, treba bo odriniti na postajo. Zmečeva najine zmeč kane cunje in nekaj železne vo de v kufre ter jo odrineva. — Vražja smola! Med mojo in čikaško železniško uro je ena ura razlike, česar pa prej ni sem opazil. Tako sva morala sedeti na trdi leseni klopi ter čakala vlaka celih petdeset ur.

Zamislil sem se trideset let nazaj, ko sem kot revni grinar ček sedel vdano in mirno, do kler mi ni kdo s prstom pomig nil in gotovo rekel: — Come on this way! — Sin je čital maga zine, jaz sem bil pa na potu sem in tja v malo stransko so bo z mojo železno vodo. Bilo je tudi dosti vojakov, ki so se vračali od dopusta ali z raz stave. Po večini so bili oziro ma smo bili vsi malo okrogli. Vsak je imel steklenico s seboj in pilo se je javno.

Vojaki so izstopili v Battle Creek in šli v Camp Custer, Mich. Naš vlak je vozil nazaj skoro dvakrat hitreje, kot zadnji petek iz Detroitu v Chicago. Tako je povedal eden sopotni kov, čemur smo vsi pritrdili. Govorilo se je večinoma le o razstavi. Eni so jo hvalili, dru gi pa ne. Tako smo se nevedoč približali Detroitu. Zopet je šla moč berz spanja. Sin je zaspal kake pol ure proti koncu vož nje in mi je dal veliko opravi ti, da sem ga spravil na noge in mu dopovedal, da smo že v Detroitu. Da ne bi dremala na kari, sva si vzela taxi ter pri šla domov dve uri pred časom, ko je bilo treba iti na delo.

Živimo v dobi avta, ki je za te čase res najbolj primerno sredstvo za transportacijo. Vse ceste so tlakovane in greš, ka mor hačes in kadar se ti po ljubi. Vstaviš se, napiješ in na ješ, ne da bi kaj zamudil ter na koncu prideš navadno do cilja še prej kot si računal.

No, bomo rekli, povsod je le po, najlepše je pa doma pa naj bodo razmere in okolščine do bre ali slabe. Razum cigánov, si vsak želi doma.

Dobro je pa, da si človek go tove čase ogleda tudi druge kraje. Tako dobi več energije in vpelja do dela ter lažje gleda v bodočnost.

Fr. Gaber.

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
210 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, RE ZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA PO TCVANJE

SHIPPING NEWS

KRETANJE PARNIKOV ZA MESECE SEPTEMBER, 1934	
14. septembra: Olympic v Cherbourg 15. septembra: Lafayette v Havre Milwaukee v Hamburg Rex v Genoa Vendian v Boulogne sur Mer 18. septembra: Paris v Havre Europa v Bremen 19. septembra: Pres. Roosevelt v Havre New York v Hamburg 20. septembra: Majestic v Cherbourg 22. septembra: Champlain v Havre Berengaria v Cherbourg Saturnia v Trst 25. septembra: Statendam v Boulogne sur Mer 26. septembra: Mauretania v Cherbourg Washington v Havre Albert Ballin v Hamburg 28. septembra: Bremen v Bremen 29. septembra: Conte di Savoia v Genoa De France v Havre	3. oktobra: Aquitania v Cherbourg Deutschland v Hamburg Pres. Harding v Havre 5. oktobra: Olympic v Cherbourg 6. oktobra: Paris v Havre Europa v Bremen St. Louis v Hamburg Vulcania v Trst 10. oktobra: Manhatan v Havre Hamburg v Hamburg Berengaria v Cherbourg 12. oktobra: Majestic v Cherbourg 13. oktobra: Lafayette v Havre Rex v Genoa Vendian v Boulogne sur Mer 17. oktobra: Pres. Roosevelt v Havre New York v Hamburg 19. oktobra: Statendam v Boulogne sur Mer 20. oktobra: Bremen v Bremen De France v Havre 24. oktobra: Washington, Havre Aquitania v Cherbourg 25. oktobra: Albert Ballin v Hamburg 26. oktobra: Olympic v Cherbourg 27. oktobra: Europa v Bremen Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa 31. oktobra: Berengaria v Cherbourg Deutschland v Hamburg

Advertise in
"Glas Naroda"

pesmi

i n
poezije

AKROPOLIS IN PIRAMIDE	80
AZAZEL, trdo vez	1—
BALADE IN ROMANCE, trda vez	1.25
BOB ZA MLADI ZOB, trda vez	40
KRAGULJČKI (Utrva)	65
trdo vezano	80
MOJE OBZORJE (Gangl)	1.25
NARCIS (Gruden), broširano	30
PRIMORSKE PESMI, (Gruden), vez	35
SLUTNJE (Albercht), broširano	30
POHORSKE POTI (Glaser), broš	30
STO UGANK (Oton Zupančič)	50
ZVONČKI. Zbirka pesmi za sloven sko mladino. Trdo vezano	90
ZLATOROG, pravljice, trda vez	60

Naročite jih lahko pri:
KNJICARNI "GLAS NARODA"
210 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pr. tokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA VSAK DOM

CENA S POŠTNINO VRED

\$2.50

ONL, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

Naročite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik s Združenih držav.